ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо розвитку системи соціального захисту ветеранів війни та запровадження судово-реабілітаційної процедури”

1. Мета

Метою проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо розвитку системи соціального захисту ветеранів війни та запровадження судово-реабілітаційної процедури” (далі – законопроект) є удосконалення державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни шляхом впровадження сучасних підходів до реабілітації, реінтеграції та ресоціалізації ветеранів, посилення гарантій їх правового захисту, запровадження судово-реабілітаційної процедури як інструменту відновлення та повернення до повноцінного суспільного життя, а також створення механізмів комплексного оцінювання ефективності системи соціального захисту ветеранів війни.

Законопроект спрямований на розвиток людиноцентричної моделі державної ветеранської політики, що базується на принципах гідності, поваги, травмочутливості, соціальної справедливості.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України призвела до суттєвого збільшення кількості ветеранів війни, які після завершення військової служби повертаються до цивільного життя та інтегруються у громади.

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ заклав базові засади державної підтримки ветеранів, однак був сформований в інших суспільно-політичних умовах та переважно орієнтований на систему соціальних пільг і компенсацій. Водночас сучасна ветеранська політика потребує більш комплексного підходу, зокрема, з урахуванням проживання особою потенційно психотравмуючих подій. Практика держав-членів НАТО та інших демократичних країн свідчить про необхідність застосування комплексних програм підтримки ветеранів, що враховують наслідки бойового досвіду, психологічні травми та виклики адаптації до мирного життя.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД
Сертифікат 04AF212836405D99040000002C6F3E00C320F400
Підписувач Кім Віталій Олександрович
Дійсний з 21.07.2026 0:00:00 по 20.07.2028 23:59:59
Мінветеранів
№ 29981/1.1/5.3-26 від 16.11.2026

3. Основні положення проекту акта

Законопроектом пропонується:

1) оновити визначення державної політики соціального захисту ветеранів війни та членів їхніх сімей;

2) оновити принципи формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни;

3) удосконалити механізм проведення комплексного огляду системи соціального захисту ветеранів війни та членів їхніх сімей не рідше одного разу на три роки;

4) визначити право ветеранів війни на участь у спеціальних програмах реабілітації та реінтеграції у випадках, передбачених законом;

5) запровадити судово-реабілітаційну процедуру як спеціальний механізм поєднання правових, соціальних, психологічних та реабілітаційних заходів щодо особи, яка вчинила визначене правопорушення внаслідок проживання потенційно психотравмуючих подій;

6) визначити мету та принципи здійснення судово-реабілітаційної процедури, зокрема принципи добровільності, людиноцентричності, травмочутливості, недискримінації, недопущення стигматизації та міжвідомчої взаємодії;

7) запровадити систему наставницької підтримки ветеранів війни за принципом “рівний-рівному”.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють Конституція України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, закони України “Про судоустрій і статус суддів”, “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, “Про пробацію”, “Про соціальні послуги” та інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сферах соціального захисту ветеранів війни, кримінального судочинства, пробації, охорони здоров’я, реабілітації та надання соціальних послуг.

Реалізація положень законопроекту потребуватиме приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом, зокрема в частині організації соціальної реабілітації та реінтеграції ветеранів війни – учасників судово-реабілітаційної процедури, забезпечення наставницької підтримки та міжвідомчої взаємодії під час реалізації відповідних програм.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень законопроекту здійснюватиметься в межах бюджетних призначень, передбачених відповідним головним розпорядникам

бюджетних коштів на реалізацію державної політики у відповідних сферах, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансово-економічні розрахунки до законопроекту додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Законопроект потребує проведення публічних консультацій.

Законопроект не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7.Оцінка відповідності

Законопроект стосується реалізації права на справедливий суд, поваги до приватного життя та забезпечення рівності. Оцінка відповідності відповідним гарантіям здійснюється з урахуванням предмета законопроекту, добровільності процедури, права на захист, прав потерпілого та захисту персональних даних.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проекту акта не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація положень законопроекту не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Заінтересована сторона	**Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону**	**Пояснення очікуваного впливу**
Громадяни	Позитивний	Удосконалення системи соціального захисту ветеранів війни, розширення правових механізмів їх реабілітації та реінтеграції у суспільне життя, забезпечення можливості застосування

		спеціальних програм реабілітації та реінтеграції з урахуванням індивідуальних потреб, а також підвищення рівня поінформованості про наявні правові та соціальні гарантії та механізми їх реалізації.
Держава	Позитивний	Формування комплексного механізму реабілітації та реінтеграції ветеранів війни, удосконалення міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії, створення правових засад для застосування судово-реабілітаційної процедури, спрямованої, зокрема, на запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень та підвищення рівня громадської безпеки.

Міністр у справах ветеранів України **Віталій КІМ**

“_____” _____ 2026 р.